

SISZÁNTÚL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

A kiadóhivatalban átvéve.
Egész évre 16 kor.
Negyedévre 4 ..
Helyben házhoz hordva.
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 ..
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 ..
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétfő és
őnnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 5.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XXII. évfolyam 144. szám.

Nagyvárad

Kedd, 1916 június 27.

Visszavert orosz támadások.

Orosz hadszíntér. Budapest, június 26. (Hivatalos.) Bukovinában nincs nevezetesebb esemény. Kútól északra fekvő magaslatokon orosz támadásokat az ellenség súlyos veszteségei mellett visszavertünk. Harevonalunk többi részén, Galiciában a nap csendesebben telt el. Wolhyniában a harci tevékenység főként tüzérségi tevékenységre szorított. Sokaltól nyugatra német csapatok rohammal bevették az ellenség első állásait mintegy 3 kilométernyi szélességben és ebben az állásban visszaverték az ellenség heves ellentámadásait. Tovább északra a helyzet változatlan.

Az olasz fronton megrövidítettük arcvonalunkat.

Olasz hadszíntér. Budapest, június 26. (Hivatalos.) Cselekvé-nyeink teljes biztosítása érdekében arcvonalunkat a Brento és az Etsch közti támadási területen helyenként megrövidítettük, ez észrevétlenül, zavartalanul és veszteség nélkül ment végbe. A Dolomitokban a karint-
hiai és a tengeremelléki arcvonalon tüzérségi harcok még tartanak. Két tengerészeti repülőgépünk az Adria művekre bombákat dobott.

Délkeleti hadszíntér. Budapest, június 26. (Hivatalos.) Nincs nevezetesebb esemény. Höfer. (Min. eln. sajtóosztály.)

Egy kilométerre az utolsó francia vonal előtt.

Budapest, június 26. (Saját tudósítónktól.) Párisból jelentik: Thian-
mont elvesztése és Fleury elfoglalása a németek által teljesen lehan-
golták a francia sajtót.

A lapok azt írják, hogy ezáltal a németek az utolsó francia
védelmi vonalig jutottak, amelytől ma egy kilométerre vannak.

Fleury elfoglalásával ezen az utolsó védelmi vonalon is rést
ütöttek.

Nagy csata az amerikai és mexikóiak között

Budapest, június 26. (Saját tudósítónktól.) Chichuachuanál az ame-
rikai és mexikói csapatok megütköztek. A csata igen nagyarányú volt.
A felek elkeseredetten küzdöttek. A veszteség mindkét fél részéről su-
lyos volt. A mexikóiak bőségesen el vannak látva fegyverrel és lő-
szerrel.

A franciák kudarcra Mort Hommetől nyugatra.

Berlin, június 26. A nagyfőhadiszál-
lás jelenti:

Nyugati hadszíntér.

Az angol és francia hadsereg északi szárnyával szemközt nyugat felé irányuló
harevonalunkon a harci tevékenység tegnapi, mint a két legutolsó napon jelentékeny
volt. A Mort Hommetől nyugatra az ellenség előretörése tüzérségi és gépfegyvertűnkben
meghiúsult. Este a Maas jobb partján egy igen tetemes erővel végrehajtott támadást,
mely a Friede Terre hegyháton levő német állások ellen irányult a franciák teljes ku-
darcával végződött.

Nagy veszteségeik mellett helyenként a
vonalainkban vívott tusa után mindenütt visszavetettük őket. Német repülő rajok a
Pasnál lévő angol táborokat (Doulenstől ke-
letre) bombákkal megtámadták.

A németek offenzívája keleten.

Keleti hadszíntér.

A harevonal északi részéről eltekintve
a helyenként kifejtett élénk tüzérségi tevé-
kenységtől és kisebb csapatok csatározásá-
tól nincs lényeges jelenteni való.

Linsingen tábornok hadseregeit So-
kaltól nyugatra és Zaturcínál heves és
reánkénzve eredményes harcok folynak.

A foglyok száma június 16-ika óta 61
tiszt és 11097 főnyi légénységre, a zsák-
mány 2 ágyura és 54 gépfegyverre emel-
kedett.

Botthmer gróf tábornok seregénél a
helyzet általánosságban nem változott.

Balkáni hadszíntér.

Nincs különösebb esemény. (Miniszter-
elnökségi sajtóosztály.)

Legjobb **Bőr Szandál** és **Fatalpu Szandálok.**
Gyermek trikók, Soknik, Harisnyák. Különle-
gességek Vászón kalapokban, Fürdő-ruhák, Köppen-
y és Cipők. Utazó Kosarak, Kofferek, Ridikülök.
Nagy választék, legolcsóbb árak!

CZILLÉR IMRE

nagyáruházában

:: Nagyvárad, Szent László-tér. ::

Förmedvény az EMKE ellen.

Budapesten most folyik egy botrányos ügy tárgyalása. Egyesek — köztük egy ismert szabadkőműves alak is — csufosan visszaéltek két tiszta névvel, a Vörös-Kereszt és az EMKE nevével és zsebeltek. A bíróság nyomozza, mikor és mennyit zsebeltek. Csunya ügy.

Egy lap most vezéreiket ír a dologról. Nem a bűnösöket itéli el, hanem — no de tarisunk sorrendet.

A cikk címe: „A magyarság védbástyái.” Foglalkozik a cikk a magyar kulturegyetkekkel, melyek „elsősorban a faji és vérségi szempontokat akarják érvényesíteni”, mert „régí tradíciók és nevelési előírások sulya alatt” állanak. Aztán így ír róluk:

„A magyar kultúra becsületesebb ápolása helyett egyre ádázabb és türelmetlenebb nemzetiségi gyűlölködés telepeivé váltak ezek az egyesületek, alkalmas ugrási dobogókká lelkiismeretlen üzletemberek és politikai stréberek számára. A jó hazafiak tisztességes és csendes kulturmunkája egyre inkább háttérbe szorult a közéleti demagógiája, a lármás bankettezés, a nemzetiségek indokolatlan provokálása, a vármegyei és választási korteskedések előtt.”

Következik valami régen elkopotott elmélkedés a szlezvigi dánokról, aztán így ír ismét a magyarokról:

„Könnyű észrevenni, hogy ez a kép — mutatis mutandis — a mi viszonyainkra is ráillik. Kulturregységeink nagyjából része a türelmetlen magyarosítás szervezőjévé vált, mely a haza veszedelmének állandó hánytorgatója és a belső ellenségeknek bürokratikus üldözése közben egyre jobban megfélemedezett a magyar nép bajairól, gazdasági és erkölcsi elnyomottságáról s ahelyett, hogy ezeket orvosolta volna, innen is, tulról is csak fokozta a kölcsönös bizalmatlanság, a faji gyűlölködés és az eredménytelen ingerkedések káros tűzét.

A magyar nép érdekeinek hatékony felkarolása helyett egy egész más jellegű tevékenység fejlődik ki. „Besugják a kormányt, — írja ezeknek az intézményeknek egyik alapos (?) ismerője — hogy a tótok olvasóegyletet alakítsanak, veszélyben a haza, hogy a tanfelügyelők nem eléggé szigorúak a tót tanítókkal szemben, hogy a román tanítók egy gyűlésen akarják megbeszélni az anyagi helyzetük javítása érdekében teendő lépéseket, hogy a hatóságok még mindig nem elég szigorúak a nemzetiségi mozgalmakkal szemben. És ebben a munkában a magyar állam és a magyar társadalom nevében járnak el, ebben a munkában a magyar állam s a magyar társadalom támogatja őket. Bőkezűen. A kulturregységek óriási energiákat pazarolnak el és vesztetik talán nem is tudják, hogy működésük nem csak maddó, hanem káros is.”

A cikk szerint a magyar kulturregységek munkája csak „kuruckodás, káromkodás, régifajta szavaló, heccelő, uszító kulturkacsolás”, stb. úgy, amint a háború előtt Scotus Viator hazugságai próbálták a ma-

gyar névet bessennyezni. A következtetés: le ezekkel a magyar „védbástyákkal”.

Érdeklődik ön, honnan fujják ezt a gyűlölettel, vakmerő rágalmakkal teli riadót?

Mi előbb azt képzeltük, ilyesmit legfeljebb Goga Oktávián, Lukácsiu vagy más áruló írhat valamelyik jól megfizetett ruszofil szennylapban.

Tévedtünk.

A cikk Budapesten jelent meg, írta Járszi Oszkár szabadkőműves tv. és közölte a Világ, a szabadkőművesek napilapja.

A város milliós kölcsöne.

Rendkívüli városi közgyűlés.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága tegnap rendkívüli közgyűlést tartott.

A közgyűlésnek két tárgya volt. Az egyik a város részére szükséges 1 millió 140 ezer koronás kölcsön, a másik pedig a Friedrich Wilhelm r. t. részére járó összeg fedezésére szükséges összeg 150,000 K lombard-kölcsön megszavazása.

Rimler Károly főispánhelyettes elnökölt, a bizottság tagjai nagyon kis számmal voltak jelen.

A tanács előterjesztette, hogy a milliós kölcsönre két ajánlat érkezett.

A Pesti Első Hazai Takarékpénztár, a Pesti Magyar Keresk. Bank és a Magyar Jelzálogbank együttes ajánlatában ajánlata szerint hajlandó a milliós kölcsönt községi kötvényekben 87 es árfolyam mellett, ötven évre, évi 5.65 annuitás mellett 2 százalékos steno díj kikötésével folyósítani.

A Phönix bécsi biztosító részvénytársaság az összeget 88.5 százalékos árfolyam mellett, 5.65 százalékos kamatra hajlandó adni, storno-díj nélkül, de az adót a város fizesse.

A két ajánlat közül a Phönix ajánlata évenként 1356 K-val előnyösebb.

A város tanácsa javaslatában a Hazai Takarékpénztár ajánlatát ajánlja elfogadásra. A javaslat részletesen rámutat, hogy a Hazai Takarékpénztár a várossal szemben mindég előzékenyen járt el, továbbá a Hazai kölcsöne adómentes, míg a Phönix ajánlata nem elég világos és az adók révén esetleg nagy összegek terhelnék a várost.

Juricskay Barna tanácsnok szólott először a tanács javaslatához, amellyel szemben kifejtte a Phönix ajánlatának előnyeit. Felhozta, hogy 50 év alatt nemcsak tetemes összeget takarít meg a város, hanem előnyösnek tartja még azt is, hogy a Phönix 3 éven belül még újabb másfél millió korona kölcsön nyújtására kötelezi magát, ami szintén nagy előny, mert a háború után drágább lesz a kölcsön. Mivel azonban az adó stb. dolgok még nincsenek eléggé tisztázva, indítványozza, hogy a határozathozatalt halasszák a júliusi rendes közgyűlésre.

Fényes Manó felmutat egy táviratot amely szerint a Phönix ajánlatában az 5.65 százalékos kamattal a kamattal, annuitás nélkül. A Hazai Takarékpénztár régi megbízható hitelezőnk. A két ajánlat között oly csekély a különbség, hogy azért nem melőzhetjük ajánlatát.

Dr. Hoványi Géza kifejtte a Hazai Takarékpénztár ajánlatának előnyeit.

Dr. Friedländer Sámuel közbeszól, hogy a Nagyvárad Takarékpénztár és a Bihar-megyei Takarékpénztár érdekeltek a Hazai Takarékpénztárnál.

Dr. Hoványi Géza: Itt nem a Hazai Takarékpénztár, hanem Hoványi Géza beszél. — A Phönix ajánlatában még akkor is elenyésző csekély az előny, ha az annuitás is befoglaltatik az 5.65 százalékban, mert a különbözet még így is csak 100 koronánál 8 fillér. A Hazai Takarékpénztár üzleti összeköttetéseit mindég megbeesülte a város, de a kiváló pénzügyet is megbeesülte a várossal való összeköttetéseit.

Dr. Medvigy Gábor vitás dolgokat lát fenforogni s ezért a halasztást elfogadja.

Baróthy Pál a storno-díjat ellenzi. Kérdezzék meg a Hazai Takarékpénztárt, hogy hajlandó-e a Phönix ajánlatában foglaltakat maga részéről is elfogadni.

Dr. Friedländer Sámuel kifogásolja, hogy a tanács nem domborította ki a Phönix ajánlatának előnyeit. A tanács gyenge a Hazai Takarékpénztárral szemben. Ne vesse a tanács a kartell karjaiba magát.

Balogh Döme a Phönix ajánlatát fogadja el, mert azt előnyösebbnek látja.

Rimler Károly inti a törvényhatóságot, hogy setétbe ne vigye a várost. A Phönix ajánlata nem világos; Juricskay tanácsos maga beismerte, hogy a Phönix ajánlata zavaros. Súlyos terheket róna a Phönix ajánlata a várossra, ilyen az adóteher is, amelynek nagyságát még nem is sejt-hetjük.

Dr. Molnár Imre a tanács javaslatát fogadja el. A Hazai Takarékpénztár régi szolid hitelezője a városnak, amelyet nem lehet könnyen, alig létező előnyökért el-hagyni.

Ezután szavaztak s 16 szóval, 15 ellenében a határozathozatalt a júliusi közgyűlésre halasztották.

Ezután elhatározták, hogy 200.000 koronára értékű hadikölcsönt lombardiroz a város 150.000 korona összegre.

Ezzel a rendkívüli közgyűlés véget ért.

Oroszország taktikája.

Bern, június 23. A Nationalzeitung nak jelentik az orosz határról: Mencesikov, az ismert publicista, akit a kormányhoz bensősálak lüznek, a Novoje Vremjá ban szenzációs cikket írt, amelyben behatóan foglalkozik az orosz offenzívával. Mencesikovnak az a véleménye, hogy dacára az orosz sikereknek, az ellenséges hadvezetőség még mindig a kivárás taktikáját követi. Az ellenségnek sikerült az orosz előnyomulást megállítani és az áttörést elhárítani s most, úgy látszik, ki akarja várni a támadás megismétlését. Óvakodni kell, hogy ne merítsék ki Oroszország utolsó erejét. Az oroszok egyszer már súlyos hibát követtek el, amikor az olvadásos télben tartalékjaikat, legjobb csapatukat rohamra vitték a Hindenburg hadserege ellen, hogy lekaszáltassák. Egy második ilyen hiba most még súlyosabb lehetne és még messzebbmenő következményeket vonhatna maga után.

Gyászruhák 10 óra alatt festetnek feketére.

Szabó László
vegytisztító és műkelfestőgyárában
Körözs-utca 1. sz. Telefonszám 7-67.

Elvállal mindennemű férfi és női ruhafestést, vegytisztítást különösen tisztí és katonai egyenruhák átfestését és vegytisztítását. Vidéki rendelések gyorsan és pontosan. Felvételi üzletek: Rákóczi-ut Bazarépület, Moskovits palota.
Telefon 133. Szent János-utca 38. sz.

A háboru sorsa Verdunnél dél el

Bern, június 26. A Temps írja: Ma már kétségtelen, hogy a németeknek a verduni fronton lefolyt utolsó támadásai csak újabb és még nagyobb akciónak az előjátékai, melyekkel kelet felől akarják hatalmukba keríteni az erősséget. Nem hivatjuk fel elégszer a figyelmet Verdunre, mert ez az erősség kétségtelenül egyik fő-tényezője a háborúnak. Hiába mutatnak szövetségeseink hitetlen arcot, a következőkények be fogják bizonyítani, hogy a há-

boru sorsa Verdunnél dél el.

Berfils tábornok írja az Echo-ban: Ne higgye senki, hogy Verdunnél vége van a harcoknak. A német vezérkar már most még szörnyűbb tűzérési akcióra teszi meg az előkészületeket. A 304. és 295. magaslatok már semleges területek, mert a két ellenfél folytonos ágyutüze kipusztított onnan minden élő lényt. A hadállás, melyet védelmezni fogunk, a Haus de Maus ön és a souvillei fensíkon van.

Az olaszok veszteségei.

Budapest, június 26. (Saját tudósítónktól.) Genfből jelentik: Az olaszok elleni offenzívával most foglalkoznak behatóbban a francia és angol katonai körök. A katonai felfogás szerint Olaszország foglyokban 60000, sebesültekben 120000, holtakban 1500 és eltűntekben 6000 embert vesztett. Olaszország június 18-ig összesen 201000 embert vesztett.

Az oroszok deffenzívára szorítottak.

Budapest, június 26. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: A német lapok jelentése szerint mindkét fél megtartotta állását s június 17. óta az oroszok deffenzívára szorítottak.

Az antant fél a Földközi tengeren.

Budapest, június 24. (Saját tudósítónktól.) Londonból jelentik: A Földközi tengeren tapasztalható nagy buvárhajó mozgalomra való tekintettel az antant töba hajórajt vont össze. A hajórajban japán hajók is részt vesznek.

Egy magasrangú román tiszt az orosz offenzíváról

Predeal június 26. A Jassyban megjelenő „Jaschul” című lap közli egy magasrangú román tiszt véleményét az orosz offenzíváról.

— Habár nehéz ugyan jóslásokba becsúszni — írja a magasrangú tiszt — mégis azt hiszem, hogy az oroszok új offenzívájának is ugyanaz lesz az eredménye, mint a tavalyinak, sőt talán még csúkélyebb. Igaz ugyan, hogy az oroszok gyorsan nyomulnak előre, azonban összes felhalmozott munició készletüket felhasználják és nagyon sok tisztet veszítenek, bár az el sem gondolható, miszerint ők nehézségek nélkül nyomulhatnak előre. Ha a szentpétervári jelentéseket olvassuk, úgy az ellenség veszteségeinek leírásából láthatjuk, hogy az oroszok is rengeteg veszteséget szenvednek. Én magam az oroszok veszteségét sokkal nagyobbra becsülöm az osztrák magyarok veszteségénél, mivel mindenki tudja, hogy az a hadsereg, amely offenzívára vállalkozik, sokkal többnek teszi

ki magát, mint az, amelyik védekezik. Az előbbinek majdnem kétszeres a vesztesége, még akkor is, ha a győzelem az ő részén van.

Hogy az orosz offenzívának semmiféle eredményre nincs kilátása, arra nézve meg erősíti az én meggyőződésemet a következő körülmény: A municióvesztésen kívül, amit az oroszok nagyon nehezen pótolhatnak és az embervesztésen kívül számolni kell a központi hatalmak rengeteg munició-gyáraival, amelyekkel szemben az oroszok, dacára a külföldi segítségnek, képtelenek sokáig kitartani. És a német tábornokok jellemző hallgatása is szegyet üt a fejembe . . .

Aki a Riga és a Bukovina közötti mostani haditérképen olvasni tud, az bizonyára számot ad arról a nagy veszélyről, amelynek megukat az orosz csapatok kiteszik, ha az osztrák magyar és német vonalak szívébe behatolnak, amely vonalaknak olyan tábornokok parancsolnak, akiknek már hírnevük van.

Két harctéri levél az olasz frontról.

Közli: L. Gy.

Egy állami tisztviselő barátunk sziveségéből, kinek egyik fia orosz fogoly, a másik pedig most az olasz harctéren szerepelt a magyar névnek mind több és több babért, a maga részére pedig kitüntetések, közöljük az alábbi két levelét. Ha mindenki így teljesíti kötelességét a harctéren, mint V. Z. hősiünk, levél írója, akkor nem félhetünk ellenségeink vak lármájától.

De beszéljenek a levelek, melyek nem csak az apát és anyát, hanem minket is büszkeséggel töltenek el:

1. „1916. június 5. Édes jó szüleim! Május 30-án d. u. elsőnek nyomultam be egy olasz erődítménybe s a kis csapattal megszálltam egy falut, miután a menekülő ellenséget részben megsemmisítettük, részben megadásra kényszerítettük. Ezért a Kegyelmes urtól dícséretben részesültünk s most fogom a 4-ik kitüntetést kapni. Ezredünk a további harcokban megsemmisítette az 1-es és 2-ik számú gárdazredet, Olaszország két legkitünőbb regimentjét.”

2. „1916. jun. 17. Jun. 10-én nagyon nagyon meleg napon volt. Egy fontos helyet foglaltunk el s egyszerre csak 20 lépérről hatalmas „Avanti”-val megrohmozta az olaszok. A frontba támadókat mindjárt lekaszáltuk (gépfegyverrel). Ugy látszik, hogy az olaszok, — kik ittásoknak látszóztak — mindenáron gépfegyvert akartak fogni pünkösdi ajándékkul Cadornának, a sűrű erdő védelme alatt megkerültek s hátba támadtak. Most volt igazi krízis, a 101-esek még csak most jöttek erősítésre s egyúttal támadásra és én egyedül egy sűrű erdőben.

A helyet muszáj volt tartani minden áron, mert különben a felfejlődő zászlóaljot oldalba fogják s a magaslatot az olaszok lesz, mielőtt a miénk megérkezne. Az olaszok hátulról az egyik fegyveremet már bekerítették és 10 lépérről kézi gránátokztak. Nálam minden ember fegyvert (olaszt) fogott, az olaszokat visszavertük s hirmondót sem hagytunk belőlük. Az alezredes ur lefényképezte a helyet, hol voltam és az olasz sirokat, melyek lakói igazán hősiessen haltak meg. Ha kész lesz a kóp küldök belőle. Az ezred történetében nagyon szépen leszek ezért beleírva. Kitüntetést azonban nem kapok, mert pár nappal ezelőtt lettem felterjesztve. Várom kell egy újabb hőstett alkalomra és akkor meglesz az 5-ik kitüntetésem.

Máskülömben hála Istennek nincs semmi bajom, csak ki vagyok merülve, május 30-tól folytonos ütközetben vagyok s most a legnehezebb. Majdnem elfelejtettem megírni, hogy van egy aranyos, tiszta fehér kis kecském „Nikita.” A bakák már kiképezték, kitűnően gyakorlatoz, kommandóra megdófi, ki neki nem tetszik, de a „Niedert” csinálja legszebben és legszivesebben, hanem az ágyutól fél szegény.”

Eddig tartanak a kedves levelek, melyhez még csak azt fűzzük hozzá, hogy a jó Isten továbbra is védelmezze és hozza életben haza a dícsőséges és mielőbbi béke minden hősiünket.

Csipke és kézimunka függönyök tisztítása
Női- és férfi ruhák száraz vegytisztítása

Fehérnemű gőzmosás, sima daradok átvásalása kilónkénti árban

Tábori zöld festés

Szives megbízást kér: kiváló tisztelettel

Haltenberger Vilmos

Vasalás és javítás-saját szabó-osztályban
Gyászesetben festést feketére soronkívül

Szőnyegek tisztítása, megóvása
Postai megbízások soronkívül

Felvételi üzlet: Rákóczi-ut 7., Szent István-palota. Telefon szám: 14—69. Gyár az állomás felett. Telefon szám: 34.

Székely Jenő viccel.

A „Mária-lak“ a Nagyváradai Naplóban.

Székely Jenőnek a Nagyváradai Naplóban (no persze, hol is másutt?) megjelent egy cikke, mely a Mária-lakról is viccelődik. A mozdirektorság szép és főleg jövedelmező foglalkozás. A mozis embernek joga van magát akár művésztársaságnak is képzelni. A mozis mesterség lehet finom üzlet a háboruban is. A moziembernek szabad változtatosságot kedvéért a mozigép helyett egyszer másszor a tollat is forgatnia, ha van, aki elmeszüleményeitől a drága nyomdafestéket nem sajnálja. Ez mind megjárja. De még ez mind nem magyarázza meg, hogy mi köze van Székely Jenő moziigazgatónak a Mária-lakhoz?

Székely Jenő eldicsekszik, milyen jó üzletember — most, mióta mozija van. Legyen boldog ebben a dicsekvésben. Jobb üzletember, mint a nagyváradai színészek. Hát bizony azok a kultúra szerencséséjére sokkal jobb művészek, mint üzletemberek és ha most már egy kitűnő üzletemberrel összekertülnek, az úgy le fogja őket főzni, hogy arról koldulnak. Ugy kell nekik, máskor legyenek óvatosabbak, mondhatja Székely Jenő. Nevessen a markába Székely Jenő, akár a Bámer tér közepén, az egész publikum előtt, ha ez neki jól esik. Készíthet róla mozgófelvételt is. De mi köze van neki a Mária-lakhoz?

Ha ki akarja viccelni az üzletileg lemaradt szegény művészeket, tessék, de ne fűzze zöldfa utcai izü viccét Mária nevéhez.

A Mária-lak gyönyörű gondolata sokkal jobban a szívéhez van fűzve tiszta lelkeknek, hogysem azt akárki durván viccelődések tárgyává tehesse.

Viccelődhetik Székely ur, amint akar, vehet a szájába, ami jól esik neki, de ezt a tiszta nevet legyen szíves máskor megkimélni.

A cikke vonatkozólag tömegesen kapjuk a legnagyobb felháborodás hangján tartott felszólalásokat. Jól esik látnunk, hogy a keresztény közönség nem tűr el valahára semmiféle inzultust. A sok közül csak egy előfizetőnk nyilatkozatából közöljük a következőket:

Tekintetes Szerkesztő ur!

Székely Jenő ki, a helybeli „Apolló“ mozgó tulajdonosa, a „Nagyváradai Napló“ legutóbbi számában épületes levelet írt a Színházi konsorciumhoz: Hamisítatlan shylocki káröröm vigyorog minden sorában.

Szinte halom a Székely urat: jó falat, zsiros falat! Válgók egészségére! Nem ez az, amiről tulajdonképpen szólni akarok. Elvégre, ha Székely urnak baja van a szintársulattal, igazítsák el egymás között. Semmi közöm hozzá.

De a levele végén egy appendix fityeg, (hasonlatos a galíciai kaftánok alól kilógó spárgacsomókhoz) amelytől kell, hogy öklbe szoruljon minden keresztény ember marka. Székely ur, a kárpáti falvakban felépítendő Mária lakra öltögeti a nyelvét.

Székely ur sokkal jelentéktelenebb alak, semhogy az ő izetlenkedései a Mária-lak fényét elhomályosíthatnák. Ő szegény feje

meg sem tudja érteni, hogy mi is lesz hát az a Mária lak? Nem is foglalkoznám Székely urral, ha az eset csak egy szórványos jelenség volna. Székely ur azonban, egy cseppje a gyűlölet ama tengerének, ahonnan reánk keresztényekre állandóan sziszeg a vipera fulánk és tajtékos düh.

Miért kellett abban a levélben a Mária-lakot előráncigálni? Semmiért. A Mária-laknak annyi köze sincs a Székely ur üzleteihez, mint nekem a japáni mikádóhoz. Azonban annak a tábornak, amelynek Székely ur egyik prototípusa, — minden képtelen alkalom jó, hogy reánk keresztényekre épét és sarat köpködjön.

Nekik nem elég a „rekach“. Nekik még az is kevés, ha kiállanak a piacra, hogy nyilvánosan nevéssenek a markukba. Nekik ezenfelül még az is kell, hogy meggyalázzák és kigunyolják mindazt, ami nekünk magasztos és szent.

Meddig fogjuk még ezt tűrni?

Vagyok Szerkesztő urnak

tisztelő hive:
Egy előfizető.

Nagyvárad, 1916 június 26.

Székely urat saját jól felfogott érdekében figyelmeztetjük, hogy máskor keressen alkalmasabb vicctárgyakat.

A rettenetes mótör.

Mozgalom egy gyár ellen.

Kora reggelenként a szunnyadó Nagyváradot idegesítő zugás ébreszti fel hajnali álmából. Mindenki alszik még, hiszen az óra alig mutatja a hatot, az éjjel dolgozó emberek pedig akkor fordulnának másik oldalukra. Hirtelen rettenetes zugás hatol dobhártyáikhoz s mindenki fölremeg erre a hangra, amelyet erős kelepelés követ. Szakszított olyan, mint a repülőgép kattogása. Ablakok nyílnak s álmos szemek bámulnak a mindig erősebben hangzó bűgös irányába. Van, aki gyorsan felöltözik s elrohan hazulról, mert félóra múlva a nehéz hangtól elernyed minden ellenállása és rosszul lesz. Van, aki betamponozza füleit s megpróbálja, hogy tovább aludjék.

Nem lehet. A zaj csendesedik, mindenki lélekzetfojtva várja, hogy no most, mindjárt megszűnik. E pillanatban brutális erővel tör ki a rettenetes dorombolás, zugás és kattogás. Hiába. Lasciate ognippanza!

Van, aki telefonhoz megy és felhívja a Moskovits Mór és Fia tulajdonában levő szeszgyárat s kiméletet kér, hogy nincs joga a csendet megzavarni a gyárnak, szüksége van mindenkinek egész lelkijére, a gyár motora pedig förtelmes zajt áraszt, tessék beszűntetni.

Ez a kérés dominál különböző alakban hónapok óta abban a kilométeres körzetben, amely a Kolozsvári-utcai Moskovits gyár körül terül el. A közellevő Szent Vince intézeti irgalmas nővérek áldásos működésüket csak nagy lelki erővel tudják elvégezni, mert ez a zaj felülmul minden elképzelhető zajt és zavarást. Gyöngye idegzetűeknek kint és gyötrelmet okoz. A szembenlevő szőlőhegyekről menekül a lakosság. Vincellérek elköltöznek távolabb, hogy ne hallják a motor bugását. Baumeister Ernő állandóan beadványokkal zaklatta a rendőrséget, hogy akadályozza meg e csendzavarást és tiltsa meg. Valami eredménye volt is ez akciónak, de újból kiütött a baj s Baumeister bele is zavarodott. A rettenetes motor elhat a Ritoók utcára, ott Pável Mihály nagybirtokos nyugalmát zavarja. Lehat a Patak-utcára, ott Kiss Dávidné figyelmét vonja el sokoldalú teendőiről. A velencei r. kath. és gör. keleti plebániákon, a velencei zárdában e zaj folytonos háborgatásokat okoz. Egy

zsidó család, amelynek 3 tagja van a hártóren, egy meghalt, egy idegsokkot kapott, állandó reszketésben él e mótör zugása miatt s a beteg Grünberger Fülöp idegrohamokat kap a bugás miatt. Vajna Gizella velencei óvónőt beteggé tette, gyógykezelése 300 koronájába került e kiváló óvónőnek.

Van idő, hogy csak reggel, van hogy csak délben vagy este jelentkezik e rémes zaj. De vigasztalan, megtört, nyugtalan, izgatott emberek rohannak ide-oda, panaszkodva, mikor megindul. Egy g. keleti lelkes hivatalába menekül e zaj elől, de hova menjen a sok szegény asszony és szegény munkásember? Minket a közérdek vezet, mikor ezt szóvátezzük.

A gyárnak a háborus évek alatt két millió korona nyeresége volt a szeszből. E mótörrel 40 ember munkáját takarítja meg a moslékfelhuzásnál. A motor benzines s kipuffog. E csendzavarás már 150 aláírással kérvényt provokált a rendőrséghez. Horváth István tanár három kérvényt is aláírt már ez ügyben.

Most Pozsonyi László iparfelügyelőhöz fordul a meggyötört polgárság. És Kiss Dávid thb. tag a juliusi közgyűlésen magáévá teszi e panaszokat s interpellál a mótör betiltása ügyében.

A gyár nem helyezkedhetik többé a nemtörődömség álláspontjára. Mások nyugalmát ilyen frapánsan megzavarni nem szabad. A rettenetes mótört, a mely offenzívát indít mindennap idegeink ellen, be kell szűntetnie.

* **Gyönyörű rózsás arc** a nő legszébb díszje. Az első ránc a szép asszony első igazi bánata. Adjunk tehát neki módot, hogy eltüntethesse. Elég ha a megbecsülhetetlen Y-PO krém és szappant használja, melytől a bőr visszaayeri ruganyosságát eltünteti s ráncokat, szeplőket, mitesereket, májfoltokat, pattanásokat és bőr vörösséget. Ára 2 K. Kapható: Farkas István „Apolló“ drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B. Rimanóczy-palota.

Forolin a legjobb és legbiztosabb toilette-szer kéz-, láb- és hónalj-izzadás ellen. Hűsít! Szagtalanít. Ára 1-20. Kapható Farkas István „Apolló“ drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B.

OBERBAUER A. UTÓDA

BUDAPEST, IV., VÁCI-UTCA 41. a legjobb gíbb egyházi szerek, ruhák, zászlók stb. gyára. Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. Telefon szám 167-43.

Lábass Juci Nagyváradon.

Fiatl, szép leány szállott le a Pannónia előtt egy fiakkerből. Idősebb urinó követte. Felismertük: Lábass Juci volt, a Király-színház primadonnája.

Szépség, fiatalság, tehetség. Milyen jó így színésznőnek lenni. Mosolygós, gömbölyű, öntudatos arcán kedves határozottsággal vallja:

— Itt is akarok valamit, sikert.

Lábass Juci nem idegen Biharban. Édesanyja néhai Vidovich György váradszöllősi plébánosnak, tb. kanonoknak testvére. A leánya zilahi származású. Debrecenben végezte a polgári iskolát, kereskedelmi, azután rájött, hogy a színpadhoz van tehetsége. Tehát Rákosi Szidihez ment s ott tanult. Énekiskolája Stoll Károlyé.

Én szubrett vagyok, mondotta, énekesnő, repertoárom ugyanaz, ami Fedáké. Három éve vagyok a színpadon. A publikumért jöttem ide, hogy megismerjenek a váradiak is. Ez elsőrangú kulturhely, szeretném, ha sikerem lenne, de nagy.

Tompa Bélát látja meg, Szabadkán együtt voltak.

— Tompa, mit csinál itt?

— Vigasztalodom, kártya mellett.

Jón Erdélyi, aki már hallotta, hogy Aradon sikere volt. Stauber József az A. K. szerkesztője le akarta szerződtetni Lábass Jucit Aradra primadonnának.

— Mennyit kér? — kérdezte tőle.

— 40 000 koronát.

— Jó, mondta Stauber. 24.000-et fizet a direktor s 16.000-et mi pótolunk, ujságírók.

Egyelőre ennyiben maradtunk. Most Nagyvárad van soron.

Ulfert József gyásza.

A nagyváradi társadalomnak egyik kedvelt tagját, Ulfert Józsefet és családját sulyos csapás érta. Mint őszinte részvétellel értesülünk, négy és fél éves kis fiacskája, Tibor rövid szenvedés után vasárnap éjjel meghalt. A kedves kis fiucska kedden még vidáman játszott testvéreivel s szerdán már jelentkezett nála a gyilkos láz, melynek nyomán teljes erővel tört ki rajta a vörheny.

Az aggó szülők azonnal orvosi segílyt vettek igénybe, azonban hiábavaló volt minden, a gyermek menthetetlen volt. Szombat éjjel bekövetkezett a halál, mely kiragadta szerető szülői karjai közül s testvérei köréből a kis fiucska. A mélységes gyász igen nagy csapást mért a szülőkre.

Reggel, mikor a verőfényes juniusi nap első sugaraival köszöntött a gyermekszobába és a megtört szívü apa ott könnyezett gyermeke kisteteménél, megérkezett a katonai parancsnokság értesítése, hogy Ulfert József az ellenséggel szemben tanusított hősi magatartásáért a katonai érdemkeresztet kapta. És jöttek az ismerősök, az egyik része gratulált a szép kitüntetéshez, a másik részvétét nyilvánította a nagy csapáshoz.

Ulfert József az olasz háború kitérés óta állandóan a harcúterén volt.

Ott volt a tiroli offenzíva kezdetén és akkor igen fontos szolgálatokat tett a hazának.

Mint főhadnagy egy bátor csapattal Beöthy László önkéntes őrmesterrel rohammal elfoglalt egy igen erős olasz állást, amelyet rettenetes ellentámadásokkal szemben is megtartott, addig mig csak nagyobb segílyt nem kapott.

Ezért a vitéz magatartásáért a katonai érdemkeresztet, Beöthy László pedig a kis ezüst érmet kapta.

A hős főhadnagy sulyosabb természetű betegséggel jött haza Nagyváradra, ahol kis fiának halála folytán csak rövid ideig élvezhette a családi kör örömeit.

Az elhunyt gyermeket nagy részvét mellett hétfőn délután 3 órakor helyezték örök nyugalomra a róm. kath. egyház szertartása szerint.

A temetési szertartást Imrik S. Zoltán c. kanonok végezte.

Patzkó Aladárné hangversenye.

Vasárnap délelőtt tartotta Patzkó Aladárné zeneiskolájának évről vizsgáját a Kath. Kőr nagytermében, melyet ezuttal egészen megtöltött az előkelő zenekedvelő közönség.

Az elemi és gyakorló osztályok növendékeinek játékával kezdődött a hangverseny. Már az osztályok növendékei közt több igazi tehetséget találunk. Ezek közé tartoznak: Halász Erzsike, Andaházi Sarolta, Csanády Valérka, Patzkó Elemér Stokker Erzsike. A többi növendékek is jeles képzettséggel játszottak.

Ezután a III. gyakorló és előkészítő osztályok hangversenye következett. Itt minden szám kitűnő volt. Marton István technikája figyelemreméltó. Marton Lilike Grainger Rigaudon ját játszotta kiváló előadással. Halász Katinka a zeneműnek minden szépségét kitűnően tudta érvényre juttatni. Fényes Mici, Pásztor Irén szintén mind nagyon tehetséges növendékei az iskolának. A zongora hangversenynek kitűnő befejezése volt Patzkó Sarolta zongorajátéka. Beethoven C. dur Sonatájának első tételét játszotta el. Művészi előadása valóban páratlan műveltséget nyújtott a zenekedvelőknek.

Az énektanzak hangversenye 11 órakor vette kezdetét. Az első számot Kazay Magda, Scheffer Olga, Kajaba Mariska és Wittenberger Erzsike énekeltek precízen és kedvesen Szekernyös Annusnak behizelgő és egyenletesen képzett hangja van. Nagyon kedves az Isák Margit hangja és előadása is. Papp Klára csengő, erős, tiszta hangja pompásan érvényesült. Halász Ilmának tiszta hangja és igen szép előadása, Stokker Józsefnek egyenletes, kellemes tenorja van. Krigár Sarenádját Kazay Magda, Szandicz Gertrud, Korbély Viola és Csipkés Erzsike adták elő, érvényre juttatva a mű finom szépségeit. Wittenberger Erzsike képzett, szép hangja és megkapóan kedves előadása általánosan tetszett. Mayr Margit és Rimánóczy Rózsika Brahms nehéz duettjét adták elő szabatosan és tiszta hangvételrel. A műsor egyik kimagasló pontja Óváry Magda éneke volt. Erős, csengő operai hanganyaga van. Biszterszky Erzsike megragadóan énekelte Tarnay Gyöngyvirágját. Szépen képzett hangja minden regiszterben gyönyörűen érvényesült.

Jók és szépek voltak Voronyák József, Csipkés Erzsike és Voronyák Olga számai is.

A műsor utolsó száma az énekiskola növendékeinek szépen színezett karéneke volt.

Az énekszámokat Patzkó Sarolta kísérte.

Az előadás sikere Zintz Anna zongoratanárnő és Patzkó Aladárné érdeme, kik

kitűnő módszerükkel a zeneiskolát az ország legjelesebb ének és zongoraiskolájává avatták.

..HIREK..

* **Személyi hir.** Fehér Miksa, Erdélyi Jenő, Molnár Kálmán a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank igazgatói Nagyváradon időznek. — Erdélyi Vince, Gergely Vilmos, Okolicsányi Zoltán dr, Kozma István, Mándy Lajos, Szirmay Richárd, Keller Márton, Nemes Herman, Csuzy Jenő dr Nagyváradra érkeztek, hogy a belényes-vaskóhi vasut igazgatósági ülésén résztvehessenek.

* **Tisza István Bécsben.** — Bécsből jelentik: Tisza István gróf tegnap Bécsbe utazott és külön kihallgatáson jelent meg a királynál. A miniszterelnök folyóügyekről referált az uralkodónak.

* **Kinevezték hivatásos hadbíróvá.** A hivatalos lap közli, hogy a király Czuczor Vilmos dr tart. százados-hadbíró 1916. június 1 ével a hivatásos állományba helyezte át.

* **Hadiérettségi a gimnáziumban.** A napokban tartották meg a gimnáziumban a hadiérettségit. Csupa katonadiák állott a vizsgáló bizottság elé, s mindnyájan megállották a helyüket. Hogyne, hiszen nagyváradiak már a harcúterén mutatták meg, hogy kész, érett férfiak. A hadiérettségi eredménye a következő:

Jeles érettek lettek: Fodor Gyula e. é. önk, Guzy József e. é. önk papnöv, Vidlička József e. é. önk. papnöv., Wirtz Ferenc hielölt örm.

Jól érettek: Bauma Vince e. é. önk. örv., Beöthy Konrad e. é. önk., Föttman Márton e. é. önk. tiz., Gancsy Géza e. é. önk. szkv., Koszta József h. örm., Obrincák Pál e. é. önk. tűzér., Srepper István e. é. önk. huszár, Vajda József e. é. önk. papnöv., Wilhelm János zászlós.

Érettek: Bodor Imre e. é. önk. örv., Buza Barna e. é. önk. örv., Buzássy Barnabás e. é. önk. huszár, Mádi Gyula e. é. önk. örv., Szalkay József e. é. önk. örv., Takács Imre e. é. önk. tizedes, Timár József e. é. önk. papnöv., Wilhelm János zászlós, Wirtz Ferenc h. örm., Szalkay József e. é. önk. örv. a harcúteréről jöttek haza a tanfolyamra. A tanfolyam befejezése az igazgató rövid beszédével vette kezdetét és ezután osztották ki az érettségi bizonyítványokat.

* **A pékek éjjel nem dolgoznak.** A hivatalos lap rendeletet közöl, mely a sütőiparban az éjjeli munkát tiltja. A rendelet szerint a kenyérnek, kenyérműeknek, ugyszintén minden más péksüteménynek előállításához szükséges bármely munkát tilos az esti hat órától reggel hat óráig terjedő időben végezni. Ez a tilalom kiterjed a vendéglősökre, korezmárosokra, kávéosokra, cukrászokra és fürdőintézetekre is. Aki e tilalmat megszegi, azt két hónapig terjedő elzárással lehet büntetni.

* **Nincs elég szappan Németországban.** Gyógyszerész körökben értesültek, hogy Németországban a szappan, a zsiradék hiánya miatt kifogyó félben van s tölre aligha lesz szappan. Már gondoskodtak is szappanpótlókról, fehér föld ez és szappangyökeret préselnek össze s ez pótolja a szappant. Mint mondják, jól habzik és tisztít.

* **Katonai előléptetés.** A hivatalos lap közli, hogy a király Kardos Miklós dr. 70. gyalogezredbeli tart. segédorvost tart. főorvossá léptette elő.

* **Az iparoktatási bizottság ülése.** Nagyvárad város iparoktatási bizottsága a városi székház bizottsági termében t. évi június hó 27. napján d. u. 4 órakor ülést tart. Tárty: Költségvetés és folyó ügyek.

* **Bónyi Adorján halála.** Bihar-megye közéletének nagy gyásza van. A margittai királyi közjegyző, a megyeszerte jószágáról és kiváló emberi tulajdonságairól egyaránt nevezetes Bónyi Adorján t. b. tag hosszu szenvedés után, a szentségekkel lelkét ismételtén megerősítve meghalt. A közbecsülésben álló család gyászában osztozik Bihar-megye egész közléte. Bónyi Adorján halála gyászba borította a Nyisztor, Glatz-Fabrieus, Gyenge, Dobozy, Szabó, Miskolezy családokat s Margitta egész társadalmát, amelynek az elhunyt lelke volt.

A család szomorú jelentése így szól:

Szivünk mérhetetlen fájdalommal, de a hatalmas Isten végzésében való megnyugvással jelentjük, hogy a legjobb és legnemesebb férj, apa, nagyapa és szerető testvér Bónyi Adorján királyi közjegyző, Bihar-megye törvényhatósági bizottságának tagja, áldásos életének 64 ik, boldog házasságának 34 ik évében, a szentségekkel lelkét ismételtén megerősítve, példás keresztény türelemmel viselt hosszu szenvedés után folyó hó 24-én délután 5 órakor Teremtőjéhez költözött. Drága halottunkat folyó hó 26 án, hétfőn délelőtt 10 órakor fogjuk Margittán a gyászháznál tartandó beszertelés s a róm. kath. templomban lelke üdvéért bemutatandó szentmiseáldozat után a boldog feltámadás reményében a róm. kath. sírkertben eltemetni.

* **Katonai kitüntetések.** A hivatalos lap közli, hogy a király Kummer Ferenc 101. gye. beli századost és Bucar Gyula 70. gye. beli tart. főhadnagyot a legfelső dícsérő elismeréssel tüntette ki. Ujólga legfelső dícsérő elismerésben részesült Prapotnik Eda 70. gye. beli nyug. százados. Legfelső dícsérő elismerésben részesült Milosev Tibor 37. gye. beli tart. hadnagy is. Beszéd Zoltán I. osztályú számvivő altisztet a 4. honvédegyalozredben a koronás ezüst érdemkereszttel a vitézségi érem szalagján tüntette ki a király.

* **Tábori ápolónők.** Akik okmányait a köz-kórházban levő Vörös Kereszt irodába beszoigáltatták, a táborba leendő utazás céljából az utasítások átvétele végett haladéktalanul jelentkezzenek a Vörös Kereszt irodájában.

* **Egy szalontai katona tragédiája.** Mágori István 38 éves kőmives, a 37. gyalogezred katonája megőrült és a bihar-megyei elmeegógyintézetben tegnap meghalt. Mágori István édesanyja három héttel ezelőtt tragikus körülmények között, fia levele olvasása közbe szívzélhűdés következtében meghalt, testvére Mágori Sándor pedig anyja halála miatti elkeseredésében öngyilkos szándékkal a kutba ugrott. Az öngyilkost akkor kimentették. Mágori István a mult héten szabadságra hazaérkezett itthon azonban kitört rajta az örölség úgy, hogy be kellett szállítani a nagyvárad elmeegógyintézetbe. A szerencsétlen ember az elmeegógyintézetben meghalt.

* **Pályázat élelmiszerekre a katonai helyőrségnek.** A Nagyváradon állomásozó cs. és kir. katonai helyőrségi legénység részére szükséges buzadara, kenyér- és főzliszt, szilva és gyümölcsiz,

főzlek, cukor, kávé, zsir, szalonna, olaj, kurgonya, rizs, ecet, szilvapálinka, szardínia, stb. élelmiszerek szállítására pályázatot hirdet a helyőrség legénységi közétkezés kezelésére. A pályázati ajánlatok bezárólag f. évi június hó 28-ig adandók be a fentnevezett vezetőséghez. (Vár földszint 46. sz.) Nagyvárad, 1916. június hó 26. A nagyvárad Kereskedelmi és Iparkamara: Sztarill Ferenc sk. elnök h. Dr. Sarkadi Lajos sk. titkár.

* **Tönkremennek a ligeti fák.** A Bunyitay-liget gyönyörű platánjait nagy veszedelem fenyegeti. A gyorsan erősödő fákat hurokkötéssel erősítették a védőkarokhoz s a hurkot jó szorosra húzták. A fák izmosodásával a hurok rászorult a törzsekre s már tavaly kilenc gyönyörű platánt megfojtott az erős hurok, mert belenőtt a kéregbe s elvágta a fa táplálkozását. A megmaradt fáknál új hurkokat készítettek, de ezekre senki se ügyel s már újból belevágódtak a platánokba és fojtogatják azokat. A tanács jóakarátába ajánljuk a szép fákat, drága ám egy ilyen platán 10 éves korában s bün, ha hagyjuk, hogy elveszen. Gyors segítséget kérünk!

* **Halálozások.** Pammer Jenő, m. kir. szőlőszeti-borászati főfelügyelő, Bihar-megye törvényhatósági tagja, 42 éves korában, hosszas szenvedés után Bihar-diószezen elhunyt. Temetése ma délelőtt fél 10 órakor megy végbe Bihar-diószezen s a beszertelés után Székelyhídon helyezik örök nyugalomra.

Özv. Böszörményi Józsefné szül. Báthory Kulcsár Zsuzsanna 81 éves korában elhunyt. Temetése ma, június 27 én délután 4 órakor lesz a Hármaskút u. 21. sz. háztól.

Peczold Emmy élete 49. évében hosszas szenvedés után elhunyt. Kiterjedt, nagy család gyászolja. Temetése ma, június 27-én délelőtt 11 órakor lesz a nagyvárad vasúti gyorsáru épülethől.

* **Szappan a városi lisztüzletekben.** Tudatom a város közönségével, hogy immár az összes hatósági lisztüzletekben első minőségű 30 százalékos zsirtartalmu szappan kapható kilogrammonként 4 korona 40 filléres árban, mely 45 dekás darabokban két koronáért vásárolható. Nagyvárad, 1916 június hó 26 án. Lukács Ödön, polgármester helyettes.

* **Hivatásos ápolónők.** Akik bizonyítványukat a július 1 én kezdődő tanfolyamra leendő felvétel céljából a Vörös Kereszt irodájában beszoigáltatták, sziveskedjenek július 1 én, vagyis szombat délután 5 órakor a felvételi bizottság előtt a bihar-megyei köz-kórházban jelentkezni. Igazgatóság.

* **Temetések.** Nagy részvét mellett ment végbe vasárnap délután Marosy Jolán temetése. Az elhunyt nagyon fiatalon, alig 14. éves korában hunyt el özvegy édes anyja és családja legnagyobb fájdalmára. A temetésen megjelentek társnői, tanítónői, a család számos jóbarátai és tisztelői. A gyászszertartást Imrik S. Zoltán t. b. kanonok vezette, azután a koszorúkkal borított diszes koporsót feltették a négyes fogatu fehér üveges diszkocsira és az impozáns gyászmenet az olasz temetőbe vonult, ahol a családi sírhelyen helyezték örök nyugalomra.

Tegnap délelőtt ment végbe Bócz Izabella temetése. A temetési szertartást dr. Lestyán Endre plébános segédlettel végezte. A beszertelés után a család koszorúival borított diszes ércoporsót a négyes fogatu fehér diszüveges halottas kocsi impozáns gyászmenettel a Szent László templomba vitték, a hol gyászmise volt. A gyászmise végeztével az elhunytat az olasz temetőbe vitték, a hol a családi sírhelyen helyezték örök nyugalomra. — Mindkét diszes teme-

tést Weiszlovits Adolf és fia temetkezési intézete rendezte.

* **Hivatalos kenyérrákok.** Tudatom a város közönségével, hogy a pékek és kereskedők további intézkedésig csakis kenyér- és főzlisztből készült kenyeret árusíthatnak és pedig a következő hatósági árak mellett: kenyérlisztből készült kenyér péknél 46 fill., kenyérlisztből készült kenyér viszontelárusítónál 48 fill., főzlisztből készült kenyér péknél 58 fill., főzlisztből készült kenyér viszontelárusítónál 60 fillér kilogrammonként. Nagyvárad, 1916 június hó 26 án. Lukács Ödön, polgármester helyettes. — Igen sok szatócüzletben azonban nem tartják be a hivatalos kenyérrákokat.

* Két kis gyermek mellé 11—13 éves német leány kerestetik. Cim Tuka Géza intéző Szaniszló Szatmármegye.

A legjobb molyirtó szerek u. m. mirt, Bagaria-Papir, Molygyökér, Tabaco, Moff, Tarmalit, Camfor, terpatin, Zacherlin, stb. már kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi ut 7/B.

* **Poloskairtó NOXIN** biztos szer. Ára 1 korona 80 fillér. Kapható kizárólag Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczi-ut 7/B.

Teleky-utca 62. sz. házban több rendű kétszobás lakás és egy 16×6 méteres műhely v. raktár azonnal bérelhető. Felvilágosít ugyanott a házmesternél, valamint dr. Imrik Gusztáv ügyvéd, zárgondnok. Sal Ferenc-u. 15. Telefon 416.

Kiadó Kossuth-u. 2. sz. házban a Kertész S. Sándor féle üzlethelyiség s ugyanott egy kétszobás lakás kiadó. Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál.

* Jól bevezetett vadászvizslát megvételre keresek ajánlatokat kér Tuka Géza intéző Szaniszló Szatmármegye.

* **Kiadó** Beöthy Ödön-u. 7. sz. házban kétszobás udvari lakás aug. 1-től. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár r.-t.-nál, Nagyvárad.

* T. vevőim női családtagjai őszi és téli kosztümekbe szükségletüket ismert finom minőségű férfi kelméiből míg a főlegesen készletem tart, igen szolid árban beszerezhetik. Ifj. Erdős Albert uri szabó, Rákóczi ut 7. szám.

* **Kiadó** Lahner György-utca 6. számú ház emeletén modern 2 szobás utcai lakás fürdőszobával aug. 1 re. Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál.

ZENE-ÉS MŰVÉSZET

Imrik Kornélia zeneiskolájának II. hangversenye.

Vasárnap délután fél 6 órakor tartotta Imrik Kornélia, városunk kiváló zene tanárnője II. hangversenyét. Igazán kiváló sikerű zenei élvezetben volt része városunk zeneiránt érdeklődő közönségének. Kiválóan játszottak: Justh Magda, Imrik Klárka, Magyar Böske, Lázár Árpád, Roth Klári, Sas Nusi, Rákossy Ilonka, Goldföder Szidi, Rekvényi Paula, Rácz Manci, Szántó Margit, Márkus Böske, Boros Elza, Popovics Nóra, Sas Aranka, Boronezy Mariska. Külön ki kell emelnünk Popovics Nóra játékát, aki Zuchneidtől és Chopintól játszott igazi művészi rutinnal. Általában a tanítványok összejátéka dícséretére válik a kiváló tanárnőnek.

SZÍNHÁZ.

A mai szinlap:

Délután 3 és fél órakor, fél helyárral:

Nagy kabaré.

Műsor:

1. Nyitány. Előadja a 4. honvédezenekar.
2. Mogyorosi Dalma, Kiss Mariska táncduett.
3. Dózsa István.
4. Somogyi Rózsi.
5. Perényi Kálmán.
6. Vigh Mancsi.
7. Békefy Lajos.
8. Szabó Böske.

Szünet.

Konferál Farkas Pál.

9. Sik Rezső.
10. Bihari Sándor.
11. Komáromi Gizi.
12. Leővey Leo.
13. Sz. Zsigmondy Anna.
14. Tompa Béla.
15. Polgár Mariska.
16. Bihari Akos.

Este 8 és fél órakor, rendes helyárral:

Mágnás Miska.

Operett 3 felvonásban.

Személyek:

Korláth Kázmér gróf	Leővey Leo
Korláth Lotti grófnő	Bánházy Teréz
Rolla grófnő, leányuk	Lábass Juci
Gida gróf, fiuk	Perényi Kálmán
Tercsényi Tikszí gróf	Molnár Rezső
Marica grófnő	Somogyi Rózsi
Baracs Iván	Bihari Sándor
Szele, Korláth gróf titkárja	Dózsa István
Marsa, mosogatóleány	Sz. Zsigmondy A.
Miska, istállófiú	Tompa Béla

Heti műsor.

Kedden délután fél 4 órai kezdettel: Nagy kabaré jótékonyceklra. Kedden este: Mágnás Miska Lábass Juci felléptével.

Szerdán: Legénybucsu Lábass Juci felléptével.

Csütörtök délután: Lotti ezredesei.

Csütörtök este: Bájós ismeretlen Lábass Juci felléptével.

Pénteken: A szerelem (utolsó A) bérlet.)

Szombaton délután: Obsitos.

Szombaton este: Szibill Vigh Mancsi szabadsága előtti utolsó fellépte.

Vasárnap délután: Mozi tündér.

Vasárnap este: Mágnás Miska.

Lábass Juci Nagyváradon.

Nem vagyunk még oly óriási forgalmú város, hogy az utcán, a korzón fel ne tűnnek egy egy érdekesebb, idegen jelenség.

Igy volt ez tegnap délután is, amikor kevéssel öt óra előtt a Rákóczi uton bérkocsi robogott végig, amelyben Erdélyi Miklós színigazgató társaságában egy disztíngvált külsejű idősebb és egy elegáns fiatal hölgy voltak az utasok.

Országos vásár lévén a korzó már délután a korai délutáni órában is szokatlanul élénk volt és a sétáló nagyváradiak között csakhamar szájról-szájra járt a hír:

— Lábass Juci!

Csakugyan. A bérkocsinak fiatal hölgy utasa tényleg Lábass Juci volt, a Király színház kiváló művésznője, akinek utazó ruhában is pompásan érvényesült eleganciája és grációzitása, máris méltán elragadta azo-

kat, akik Lábass Jucinak Nagyváradra való bemutatását látták.

Ma, kedden este kezdi meg ugyanis három estére terjedő vendégszereplését Lábass Juci, a Király színház ezidőszakra legnagyobb vonzerejű, fiatal művésznője, akinek pusztán neve a színlapon már zsufolt házakat jelent a budapesti Király-színház számára. Bizonyossággal megállapítható, hogy zsufolt házak tekintetében hasonló lesz a helyzet Nagyváradon is, hiszen a fiatal bájós énekesnő és utólérhetetlenül grációz táncművésznő három legragyogóbb szerepében lép fel a nagyváradai publikum előtt.

Kedden este Mágnás Miska Rolájában mutatkozik be Lábass Juci, szerdán este a Legénybucsuban lép fel és csütörtökön este a Bájós ismeretlenben bucsuzik a Király-színház rajongva kedvelt, fiatal primadonnája a nagyváradai közönségtől és kétségtelen, hogy ez a bucsu nem lesz könnyű a publikum számára.

A Lábass Juci felléptei iránt előrelátólag megnyilatkozó, szokatlan érdeklődésre tekintettel, a színház vezetősége akként intézkedett, hogy mind a három estére a jegyek már most válthatók.

A Horkay kabaré.

Ez alatt a cím alatt rendezti ma, kedden délután a Horkay Elemér javára tartandó nagyszabású kabaréját, amely délutáni négy órakor kezdődik.

A kabaré véglegesen megállapított bőséges műsora a következő: 1. Nyitány. Előadja a 4. honvédezenekar. 2. Mogyorosi Dalma—Kiss Mariska táncduett. 3. Dózsa István. 4. Somogyi Rózsi. 5. Perényi Kálmán. 6. Vigh Mancsi. 7. Békefy Lajos. 8. Szabó Böske. — Szünet. — 9. Sik Rezső. 10. Bihari Sándor. 11. Komáromi Gizi. 12. Leővey Leo. 13. Sz. Zsigmondy Anna. 14. Tompa Béla. 15. Polgár Mariska. 16. Bihari Akos. Konferál: Farkas Pál.

IRODALOM

A Társaság. Szövegben és illusztrációban egyaránt gazdag A Társaság e heti száma. Carmen Sylva egy bájós novellája mellett Vay Péter harctéri tárcáját, Törökne Kovács Hermia szép elbeszélését emeljük ki, míg verset ezuttal Pongrácy Laya grófnő, Kovács Erzsébet és Buttyán Vilma írtak. Köröndy Viktor herceg Ferenc új regényéről is szívesen, melegen; ezenfelül több apró közlemény szól, dihatról, színházról és egyéb aktualitásokról. A Társaság előfizetési ára egész évre 18 K, félévre 10 K, negyedévre 5 K. Műlatványszámot ingyen köld a kiadóhivatal: Budapest, Dunapalota szálló.

Legujabb táviratok.

Angol elismerés egy magyar ezrednek.

Budapest, június 26. (Saját tudósítónktól.) Londonból jelentik: Egy előkelő angol lap rendkívül meleg hangon foglalkozik a magyarok hősi magatartásával, amelyet Csernovitznál kifejtettek. Különösen kiemel egy magyar ezredet, mely gyönyörűen küzdött Csernovitzért.

Alfonz király titokzatos levele.

Budapest, június 26. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: Alfonz király ma fogadta Bratibor herceg madridi nagykövetet, aki egy levelet adott át neki, mely az

U. 35 és tengeralattjárón érkezett. A levél vétele után minisztertanács volt, melyen a miniszterelnök közölte a levél tartalmát.

A bolgárok Görögországban.

Budapest, június 26. (Saját tudósítónktól.) Athénből jelentik: A bolgárok előnyomulva megszállták Pheapetra erődöt.

Igazságszolgáltatás.

Nagy Dánielék ügye a Kuria.

Budapest, június 26. (Saját tudósítónktól.) A nagyváradai királyi törvényszék, mint esküdtbíróóság által halálra ítélt G. Nagy Dániel és P. Nagy Sándor ügyével tegnap foglalkozott a Kuria I. bünyügyi tanácsa. A királyi ügyész úgy a vád, mint a védelem által benyújtott semmisségi panaszok elutasítását kérte és csupán a hivatalból konstataált semmisségi panaszok fenntartását kérte. Rhoser tanácselnök hirdette ki a Kuria ítéletét, mely a vád és védelem által benyújtott semmisségi panaszokat elutasította és megváltoztatta az esküdtszék ítéletét. A Kuria G. Nagy Dánielt és P. Nagy Sándort gyilkosságban mondta ki bűnösnek, ezért életfogytiglani fegyházra és 10 évi hivatalvesztésre ítélte el.

A szerkesztésért felelős: Dr. PAPP KÁROLY.

EMIR ARCMOSÓ

legtökéletesebb készítmény bőrhámlás és sömör; továbbá izzadó-, fényes, zsiros-, atkás (mitesseres) arca. Ha naponta többször az arcunkat EMIR-rel bedörzsöljük, az arc rögtön csodás szép lesz, mintha valami mesés lehetfinomságu harmattal lenne bevonva. Óvakodjunk ertéktelen utánzatoktól, mert csak az EMIR névvel ellátott eredeti üvegekért vállal felelősséget a készítő.

Egy üveg ára 1 korona 50 fillér.

Alabástrom szappan

legfinomabb illatu és legjobb minőségű pipere szappan, mert teljesen tiszta nővényi zsirokból van összeállítva, kitűnően habzik és teljesen lugmentes. Pompás illatánál fogva a legelőkelőbb körökben is általánosan el van terjedve.

Egy darab ára 1 kor. 60 fillér.

Ha szeplőjétől meg akar szabadulni, ha tiszta fehér arcot óhajt, úgy használjon

Alabástrom-arckenőcsőt

Egy tégely ára 1 kor. 20 fillér.

vidéki megrendeléseket azonnal szállítok és 6 korona értékűek költségmentesen lesznek szállítva. ::

Fenti szerek kaphatók: a készítő

NÉMETH PÁL gyógyszerész

Arany Kereszt gyógytára, chemiai és cosmetikai laboratoriumában Szent László-tér, a Városháza mellett.

Fenti szerek valódi minőségben beszerezhetők még Csanda Endre Rákóczi gyógyszerárban Szacsavay-utca és a Vadász drogériában.

Vas és rézágak

afrik és lószőrmatracok, **amerikai és sodrony-ágybetétek**: összehajtos ágyak eredeti gyári áron kaphatók

Tátray Sándor

r-t.-nál Körös-utca 11.

Telefon szám: 558

A MŰJÉG

napenkénti rendszeres szállítást megkezdtek, megrendeléseket köszönettel veszünk, előfizetéseket elfogadunk és előzékeny, pontos kiszolgálásról gondoskodunk

Kiváló tisztelettel

Nagyvárad Sörgyár R. T.
Telefon 439.

IZSÁK LIDIA

elsőrendű fűzőszalon

Nagyvárad

Park-szálloda

Nagy Sándor-u. 1.

épületében.

Fűzőket a legelső divat szerint 2 óra alatt elkészítünk, kész fűzőkben egyenes tartók, melltartók és baskötőkben nagy választék. Fűzőket választás végett vidékre is küldünk, tisztításokat és javításokat pontosan elkészítünk. Szigligeti színház művésznőinek egyedüli szállítója.

Telefon: 11-53.

Kiadó

olesó bér mellett vendéglő, kávéház helyiségek berendezéssel, vagy anélkül, továbbá nagyobb és kisebb üzletek raktárak, műhelyek hosszabb, vagy rövidebb időre ugyiszintén modern berendezésű butorozott szobák. Nagy Sándor-utca 4.

NAGYVÁRAD VÁROS

VILLAMOS MŰVE

IRODA, RAKTÁR ÉS TELEP:

NAGYVÁRADON, VÁR-TÉR 1. SZÁM.

A telep telefonja 514.

A telep telefonja 514.

1 LITER VIZ FELFORRALÁSA CSAK 4 FILLÉRBE KERÜL.

Értesítjük a város t. közönségét, hogy a legújabb rendszerű **Villamos vasalók, főzőedények, tea főzők,**

megérkeztek és a legolesőbb árban kaphatók.

Wolfram és egyéb izzólámpák a legolesőbb árban telefon rendelésre díjmentesen házhoz szállítanak. Elvállalunk villamos világítási és erőátviteli berendezéseket. Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Csillárok, 1/2 wattos ivlámpapótlók 2000 gyertyafényig.

Villamos motorok nagy választékban kaphatók.

Költségvetéseket díjmentesen készítünk

Főszerelő telefonja 55.

Főszerelő telefonja 55.

Kiadó

azonnal, esetleg augusztusra három négy szobás lakások mellék helyiségekkel és butorozott szobák. Szent János-utca 72. sz. Nagy Sándor-utca 4. sz.

Olesó lakás

Szaniszló-utca 37. sz. alatt 3 szoba, konyha, kamara, pince, padlás, faskamra, 1916 évi augusztus 1-től 720 K-ért

kiadé.

Értekezhetni a háznál, vagy Oláhry üzletében.

x Helybeli nagy vállalatnál 10-15 mázas makulatur papír eladó. Arájanlatokat a kiadóba kérünk.

Szent László (Püspök gyógyfürdő) Nagyvárad mellett.

Kénes vasas hévvizforrások, viz hőfoka 42 C° csuz, köszvény minden formája, ischiás és női betegségek ellen, 1913-ban 6200 beteg hagyta el gyógyultan és javultan a páratlanul hatásos Püspök-fürdő gyógyforrásait. Nagyszabásu nyári uszoda 26 C° forrássvizzel és uszástanítással.

400 holdas park és fenyves erdő, gondozott sétautak, társalgó, olvasóterem, könyvtár, napilapok, folyóiratok rendelkezésre állanak.

Az egész fürdő ujonnan átalakítva, villanyvilágítás az egész telepen és az összes vendégszobákban. Pósta, interurbán telefon.

Sebesült katonatisztek és katonák árkedvezményben részesülnek.

Fürdőismertetőt küld az Igazgatóság 1916 jan. 1-től.

Komzsik Alajos,
a fürdő bérlője.